

پشت صحنه مالیات اصناف

دولت به ۲ شیوه مالیات می‌گیرد و یکی مالیات مستقیم که شامل مالیات بر درآمد و مالیات بر ثروت می‌شود و دیگری مالیات غیر مستقیم که همان مالیات بر مصرف است

ایران در قعر جدول مالیاتی جهان

ایران در زمره ۱۰ کشور است که پایین‌ترین میزان شاخص مالیات به تولید ناخالص داخلی را دارد

شهری اقتصادی

۴۰ درصد اقتصاد ایران مالیات نمی‌دهد

سید هادی سبحانیان، رئیس سازمان امور مالیاتی بر مالیات‌ستانی از فعالیت‌های سوداگرانه و کاهش مالیات بر تولید تاکید کرد

گفت‌وگو
رضا کریمایی
روزنامه‌نگار

نیز مالیاتی قرار است به نفع تولید و علیه سوداگران بزند و این برنامه دولت سیزدهم است که عزم خود را جزم کرده تا چتر مالیاتی‌اش را به گونه‌ای پهن کند

کاهش مالیاتی کاهش یابد و دانه درشت‌ها در این تور گرفتار شوند. سید هادی سبحانیان، معاون وزیر اقتصاد و رئیس سازمان امور مالیاتی در یک گفت‌وگوی اختصاصی با همشهری می‌گوید: یکی از اهداف مهم دولت در امر مالیات‌ستانی، تاکید بر اخذ مالیات بر فعالیت‌های سوداگرانه ضمن کاهش مالیات

بر تولید است. از سوی دیگر کاهش فشار بر صاحبان مشاغل، اصناف و کسبه خرد و کوچک و تمرکز بر اشخاص حقیقی و حقوقی دانه درشتی که احتمال فرار مالیاتی دارند یکی از برنامه‌های محوری و دارای اولویت سازمان امور مالیاتی کشور در سال پیش رو خواهد بود. او در عین حال تاکید می‌کند: اجرای قانون

خانه‌های خالی و خانه‌ها و خودروهای لوکس عملاً با چالش‌هایی همراه بود که خارج از حیطه وظایف و اختیارات سازمان امور مالیاتی است و به رغم تلاش و پیگیری انجام شده در این خصوص تاکنون نتایج مورد انتظار از اجرای این قوانین حاصل نشده است. این گفت‌وگو را بخوانید.

برنامه سازمان امور مالیاتی برای کاهش تبعیض مالیاتی چیست؟

برنامه سازمان اتکای حداکثری به داده‌ها و اطلاعات سالم، برای تحقق عدالت مالیاتی و کاهش تبعیض است. یکی از مقدمات کاهش تبعیض مالیاتی، شناسایی وضعیت مالیاتی مؤدیان از حیث مشخصه‌های شغلی و درآمدی است. هر چه دست سازمان از حیث برخورداری از داده‌ها و اطلاعات برتر باشد، حرکت سازمان به سمت تحقق عدالت مالیاتی و کاهش تبعیض مالیاتی بهتر و کارآمدتر صورت می‌گیرد. برای مثال در سال گذشته سازماندهی به بیش از ۱۸ میلیون دستگاه و در گاه پرداخت، تکنیک حساب‌های تجاری از حساب‌های شخصی، الصاق حساب‌های تجاری به پرونده‌های مالیاتی، بهره‌گیری از اطلاعات هویتی معامله‌گران دارای سامانه‌های اطلاعاتی و بهره‌گیری از اطلاعات اشخاص ثالث موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم از مهم‌ترین اقدامات در این راستا بود.

یکی از برنامه‌های سازمان برای ارتقای بستری‌های اطلاعاتی موجود، استفاده حداکثری از ظرفیت احکامی است که در قانون بودجه ۱۴۰۲ کل کشور و نیز برنامه هفتم توسعه بر این اساس به تصویب رسیده یا به تصویب خواهد رسید.

در برنامه دولت، گروه‌های هدف مالیاتی کدام هستند و بیشترین مالیات در ۵ سال برنامه هفتم قرار است از کدام بخش‌ها گرفته شود؟

رویکرد غالب سازمان امور مالیاتی در دولت سیزدهم کاهش فشار مالیاتی بر بخش رسمی اقتصاد و گسترش چتر مالیاتی ضمن کاهش فشار مالیاتی بر تولید و در عین حال ساماندهی معافیت‌ها و مشوق‌های تاکارآمد در نظام مالیاتی است. یکی از اهداف مهم دولت در امر مالیات‌ستانی، تاکید بر اخذ مالیات بر فعالیت‌های سوداگرانه ضمن کاهش مالیات بر تولید است. از سوی دیگر کاهش فشار بر صاحبان مشاغل، اصناف و کسبه خرد و کوچک و تمرکز بر اشخاص حقیقی و حقوقی دانه‌درشتی که احتمال فرار مالیاتی دارند یکی از برنامه‌های محوری و دارای اولویت سازمان امور مالیاتی کشور در سال پیش رو خواهد بود. شایان ذکر است احتمال تصویب قانون مالیات

بر سوداگری و سفته‌بازی در کنار اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم که با محوریت تحقق مالیات بر جمع درآمد اشخاص حقیقی است، برنامه‌ای از تحقق کارکردهای مهم مالیاتی همچون کارکرد تنظیمی و توزیعی را در دستور کار سازمان امور مالیاتی کشور قرار خواهد داد.

عده مالیات‌ستانی از گروه‌های خاص نظیر هنرمندان، ورزشکاران، پزشکان و افراد مشهور در فضای مجازی به کجا انجامید؟

در سال گذشته فعالیت‌های بسیار خوبی در جهت عمل به قانون در حوزه وصول مالیات از افراد نامبرده صورت گرفت. لیست معاملات حراج آثار هنری (از ابتدای سال ۱۳۹۵ لغایت دی ۱۴۰۰) از مؤسسه حراج هنر تهران گرفته شد و اطلاعات هویتی معامله‌گران دارای بیش از یک معامله یا دارای معامله با ارزش ریالی بالاتر از ۴ میلیارد ریال استخراج شد. با اعمال این معیار ۱۱۱ شخص حقیقی و ۳ شخص حقوقی شناسایی و تراکنش‌های بانکی آنها از بانک مرکزی گرفته شد. پس از

بررسی‌ها مشخص شد ۳۴ شخص دارای معاملات خرید و فروش، ۱۳۶ شخص صرفاً فروشنده و ۱۱۰ شخص صرفاً خریدار آثار هنری بودند که وضعیت مالیاتی هر یک از آنها در دست بررسی قرار گرفت.

از سوی دیگر بالغ بر ۱۰۰۰ شناسه کاربری متعلق به فعالان اقتصادی فضای مجازی شناسایی شده است که اطلاعات هویتی مراجع ذیربط جهت دریافت اطلاعات لازم از سازمان امور مالیاتی ایشان انجام پذیرفته است. همچنین استعلام از ۱۳ آثار نمای فعال در حوزه کسب و کارهای مجازی در خصوص شناسایی فعالان این حوزه انجام شده که تاکنون براساس پاسخ‌های دریافتی و جست‌وجوهای میدانی مجموعاً اطلاعات هویتی ۲۴۹ شناسه کاربری شناسایی و پیامک اطلاع‌رسانی برای ارائه اظهارنامه عملکرد مالیاتی سال ۱۴۰۰ در اختیار اداره مؤدیان متوسط قرار داده شده است. در این خصوص درخواست ریز تراکنش برای اشخاص مذکور نیز ثبت شده که فرایند استعلام آنها در حال انجام است. در ادامه اقدامات فوق، شناسایی اشخاص فعال در رسانه‌های اجتماعی با بیش از ۱۰۰ هزار دنبال‌کننده نیز در دست اقدام قرار گرفت.

در این بین در اجرای جزء ۲ بند ۲ قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور بیش از

برنامه وزارت اقتصاد برای جلوگیری از فرارهای مالیاتی
راهکارهای بسیار خوبی برای مبارزه با فرار مالیاتی در دستور کار سازمان امور مالیاتی قرار دارد، هر چند در سال‌های گذشته نیز این اقدامات مسبوق به سابقه است. برای مثال طراحی و پیاده‌سازی سازوکارهای پیشگیری، شناسایی و مبارزه با فرار مالیاتی از طریق استقرار نظام پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان، ارتقای سازوکارهای مدیریت ریسک عدم تمکین مالیاتی، راستی‌آزمایی شرکت‌های صوری و فاقد اعتبار و مکانیزم‌های شناسایی آنها، استفاده از ظرفیت تراکنش‌های بانکی، وصول مالیات از مؤدیان جدید (معاملات حراج تهران، اینفلوئنسر، فعالان ارزهای دیجیتال و سوداگران ارزی) و سامانه گزارش‌های مردمی فرار مالیاتی (سوت‌زنی) از اقدامات مهم سازمان در این حوزه بوده است و قطعاً در آینده با اجرای طرح مالیات بر عایدی سرمایه، تکمیل بانک اطلاعاتی سازمان و اجرای موفق سامانه مؤدیان راه‌های فرار به مراتب کمتر شده و فراریان مالیاتی بیش از پیش در تور مالیاتی قرار خواهند گرفت.

نکته

رسیدگی ویژه به مالیات خیریه‌ها

پس از دیسدار جمعی از خیرین با رئیس جمهور، سازمان امور مالیاتی در راستای تحقق رویکرد تحولی نظام مالیاتی و تسهیل ارائه خدمات مالیاتی به مودیان و همچنین در راستای حل و فصل دغدغه‌ها و مسائل مالیاتی مؤسسات و انجمن‌های خیریه، دستور رسیدگی به پرونده‌های مالیاتی آنان به صورت متمرکز در یک واحد مالیاتی در ادارات کل سراسر کشور را صادر کرد. قرار است رسیدگی به این دسته از پرونده‌ها در شهر تهران در یکی از ادارات کل امور مالیاتی و در سایر شهرها نیز در یک اداره امور مالیاتی انجام گیرد.

نتیجه نظرسنجی مؤسسه همشهری از شهروندان تهرانی درباره تبعیض مالیاتی در کشور با تکیه بر میزان استفاده از کار تخوان بین اصناف و مشاغل پرمراجعه نشان می‌دهد ۲۳ درصد از ۷۱۰ نفری که در این نظرسنجی شرکت کرده‌اند، بر این باورند که در میان مشاغل گوناگون باید صاحبان مشاغل آزاد و بازاریان توسط دولت در اولویت پرداخت مالیات قرار گیرند و بعد از آن به ترتیب صاحبان صنایع و سرمایه‌دارها با ۲۲ درصد و افراد با حقوق بالاتر با ۲۱ درصد در اولویت بعدی قرار دارند. آنها می‌گویند، پزشکان و وکلای ۱۳ درصد و صرافان و پلافرشان با ۸ درصد باید در اولویت مالیات‌ستانی دولت قرار بگیرند. نکته مهم اینکه ۹۰ درصد از پاسخگویان به نظرسنجی همشهری این تجربه را داشته‌اند که در مواجهه با مشاغل مختلف از آنها خواسته شده به جای استفاده از کار تخوان، از طریق کارت به کارت یا پرداخت پول نقد اقدام کنند و ۴۸ درصد گفته‌اند که این تجربه را در مواجهه با پزشکان، ۱۸ درصد با معنزه‌داران، ۸ درصد با آرایشگرها، ۶ درصد با عمده فروشان، ۵ درصد با پلافرشان و صرافان و ۶ درصد هم با سایر مشاغل داشته‌اند. این گزارش می‌افزاید: ۶۸ درصد از پاسخگویان معتقدند که وضعیت تبعیض مالیاتی در کشور همچنان در حال افزایش است و تنها ۹ درصد بر این باورند که تبعیض مالیاتی روندی کاهشی دارد و ۱۷ درصد هم نظری نداشته‌اند.

مالیات در برنامه هفتم

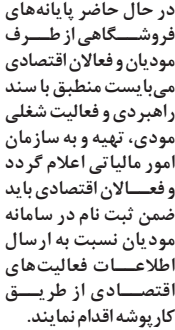
بر اساس لایحه برنامه هفتم توسعه کشور، دولت متکلف است به منظور کاهش وابستگی اعتبارات هزینه‌ای به عواید حاصل از واگذاری دارایی‌های مالی و سرمایه‌های از طریق افزایش سهم درآمدهای عمومی در تامین اعتبارات هزینه‌ای به نحوی اقدام کند که در پایان برنامه نسبت مالیات شامل سهم دولت از درآمدهای مالیاتی و گمرکی به تولید ناخالص داخلی و اعتبارات هزینه‌ای در بودجه سالانه به ترتیب حداقل ۱۲ و ۸۰ درصد برسد و وضع هرگونه تخفیف و بخشودگی و کاهش نرخ معافیت مالیاتی در طول برنامه هفتم ممنوع خواهد بود.

کالا و خدمات، گمرک و عوارض) با میانگین رشد سالانه حدود ۶۵ درصد در ۲ سال اخیر به مبلغ ۵۵۸ هزار میلیارد ریال در سال ۱۴۰۱ افزایش یافته است. اما متأسفانه به دلیل شرایط تورمی در اقتصاد ایران و رشد شتابان تولید ناخالص داخلی بر حسب ارقام جاری، نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی به حدود ۶ درصد و نسبت درآمدهای مالیاتی به کل منابع بودجه عمومی به حدود ۲۵ درصد در سال ۱۴۰۱ رسیده است. تمام اهتمام سازمان امور مالیاتی، وصول مالیات حقه با رعایت عدالت مالیاتی است. امید است مجلس محترم نیز به عنوان قانونگذار و سیاستگذار، مقدمات لازم از حیث تعریف پایه‌های جدید مالیاتی و کاهش معافیت‌ها را جهت تحقق این هدف مهیا سازد.

اجرای مطلوب‌تر قانون پایانه‌ها

عباس مزرکی، مدیر کل امور مالیاتی استان اصفهان: اجرای مطلوب تر قانون پایانه‌های فروشگاهی با فرهنگسازی مالیاتی امکان‌پذیر است. بستر اجرای بسیاری از قوانین، اجراء قانون پایانه‌های فروشگاهی و سامانه مؤدیان است و نخستین شرط استفاده از سامانه مؤدیان، ثبت نام فعالان اقتصادی در سامانه مؤدیان است که در صورت عدم ثبت نام فعالان اقتصادی آنان متوقف می‌شود. در حال حاضر پایانه‌های فروشگاهی از طرف مؤدیان و فعالان اقتصادی می‌بایست منطبق با سند راهبردی و فعالیت شغلی مودی، تهیه و به سازمان امور مالیاتی اعلام گردد و فعالان اقتصادی باید ضمن ثبت نام در سامانه مؤدیان نسبت به ارسال اطلاعات فعالیت‌های خود تا بر اساس اطلاعات واقعی نسبت به مطالبه مالیات آنها اقدام شود.

نظرسنجی

علیه تبعیض

نظرسنجی همشهری از شهروندان تهرانی

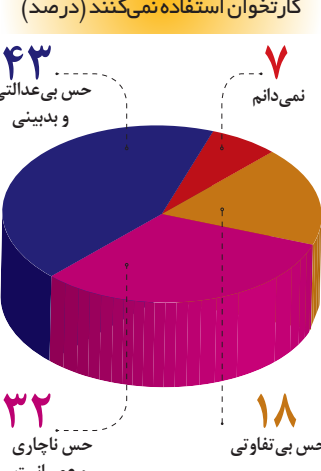
نتیجه نظرسنجی مؤسسه همشهری از شهروندان تهرانی درباره تبعیض مالیاتی در کشور با تکیه بر میزان استفاده از کار تخوان بین اصناف و مشاغل پرمراجعه نشان می‌دهد ۲۳ درصد از ۷۱۰ نفری که در این نظرسنجی شرکت کرده‌اند، بر این باورند که در میان مشاغل گوناگون باید صاحبان مشاغل آزاد و بازاریان توسط دولت در اولویت پرداخت مالیات قرار گیرند و بعد از آن به ترتیب صاحبان صنایع و سرمایه‌دارها با ۲۲ درصد و افراد با حقوق بالاتر با ۲۱ درصد در اولویت بعدی قرار دارند. آنها می‌گویند، پزشکان و وکلای ۱۳ درصد و صرافان و پلافرشان با ۸ درصد باید در اولویت مالیات‌ستانی دولت قرار بگیرند. نکته مهم اینکه ۹۰ درصد از پاسخگویان به نظرسنجی همشهری این تجربه را داشته‌اند که در مواجهه با مشاغل مختلف از آنها خواسته شده به جای استفاده از کار تخوان، از طریق کارت به کارت یا پرداخت پول نقد اقدام کنند و ۴۸ درصد گفته‌اند که این تجربه را در مواجهه با پزشکان، ۱۸ درصد با معنزه‌داران، ۸ درصد با آرایشگرها، ۶ درصد با عمده فروشان، ۵ درصد با پلافرشان و صرافان و ۶ درصد هم با سایر مشاغل داشته‌اند. این گزارش می‌افزاید: ۶۸ درصد از پاسخگویان معتقدند که وضعیت تبعیض مالیاتی در کشور همچنان در حال افزایش است و تنها ۹ درصد بر این باورند که تبعیض مالیاتی روندی کاهشی دارد و ۱۷ درصد هم نظری نداشته‌اند.

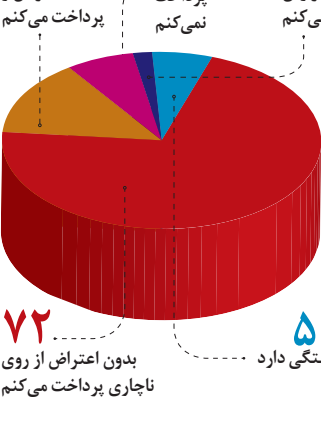
تجربه پاسخگویان از تعطیلی کار تخوان‌ها (درصد)

حس پاسخگویان به مشاغل‌کلی عمداً از کار تخوان استفاده نمی‌کنند (درصد)

نوع برخورد پاسخگویان به مشاغل کار تخوان‌گریز (درصد)

نظرسنجی پاسخگویان به وضعیت تبعیض مالیاتی در ایران (درصد)

